

Principy útoku proti zónovým obranám

Autor: Michal Ježdík

Hledání šablony ideálního útočného systému, ve které by byl jasně dán pohyb hráčů na útočné polovině, na jejímž konci by byla střelba zcela volného útočníka, je často noční můrou mnoha trenérů. Sbíráním zkušeností a studiem hry vyspělých evropských týmů jsem došel k závěru, že je účinnější a rychlejší soustředit se nejprve na odhalení principů, na jejichž základech fungují zónové obranné systémy.

Potom můžeme snadněji popsat zásady útoku proti jakýmkoli zónovým obranným systémům. Tyto zásady či principy by pak měly být nedílnou součástí nacvičovaných útočných herních kombinací a systému používaných v utkáních.

Jaké jsou tedy principy zónových obranných systémů?

1. Obránci se v zónové obraně soustřeďují nejprve na míč a teprve potom na hráče soupeře. Útočník je tedy až druhým v pořadí, jehož si obránci všímají. Za předpokladu, že obránci jsou schopni současně vnímat míč a útočníka, je zónová obrana efektivnější.
2. Obránci zauímají určité postavení a pohybují se v předem určených územích. Když se útočníci pohybují z jednoho území do druhého, obránci si předávají odpovědnost. V případě, že se útočník pohybuje v nebezpečnějším území pro zakončení, je povinností bránících spoluhráčů podpořit obranu tohoto území i v případě, že se nejedná o jejich prostor.
3. Obránci reagují na každý pohyb míče. Při každém pohybu míče dochází ke změně postavení a postoje bránících hráčů. Všichni obránci by se měli soustředit na míč a útočníky. V ideálním případě by všichni obránci měli zaujmout postavení mezi míčem a košem. Do tohoto postavení by se měli obránci dostat během pohybu míče. Tyto přesuny jsou dány druhy zónových obran a také silnými a slabými stránkami soupeře. Délka pohybu obránců se může měnit zápas od zápasu, nebo i v průběhu jednoho utkání. Toto je klíč dnešních moderních zónových obranných systému. Zónové obrany jsou flexibilní a mění se, pokud je to nezbytně nutné.
4. Obránci jsou podporováni svými spolu hráči. Všechny dobré obrany se velmi spoléhají na tento princip. Obránci se snaží narušit nacvičený pohyb útočníků, předvídat směr přihrávky a

příležitostně riskovat získání míče. Pokud se jeden z obránců snaží získat míč a je neúspěšný, ostatní spoluhráči musí zastat jeho roli do doby, než se obránce vrátí zpět do svého území.

5. Obrana vytváří tlak na hráče s míčem. Zdravá agresivita je základem dobrých obran. Úspěšné týmy se snaží zabránit útočníkům v tom, co chtějí udělat, a snaží se narušit načasování útočných kombinací a správné rozmístění útočníků.

Zónové obrany, které nechají útočníky volně přihrávat, nemůžou zabránit otevřeným střelám. Jedná se pak pouze o hazardní obrany, jejichž úspěch je závislý pouze na soupeřově úspěšné, nebo neúspěšné střele. Jedná se o alibismus. Pokud má soupeř na hřišti dobré střelce ze střední a dlouhé vzdálenosti, musíme vytvořit větší tlak na hráče s míčem, aby přihrávka byla maximálně ztížena. Naruší se tak její načasování. Principy 3,4 a 5 zároveň platí pro všechny ostatní obranné systémy.

Na základě popisovaných obranných zásad můžeme vytvořit principy útočného systému proti jakékoli zónové obraně:

A) Udržovat rotační pohyb ve vnějším prostoru - například rozehrávač zadribluje vlevo, čímž dá signál k přesunu všech hráčů ve vnějším prostoru. Původní místo každého bývalého hráče musí zaujmout některý z jeho spoluhráčů.

B) Zařazovat spolupráci dvou podkošových hráčů na základě jejich spolupráce v horním a dolním postavení.

C) Snažit se přihrát míč podkošovému hráči do oblasti čáry trestného hodu - jakmile tento hráč chytne míč, musí se obrátit směrem ke koši. Současně se pivot v dolním postavení uvolňuje směrem do středu vymezeného území a křídelní útočníci se uvolňují v tříbodovém prostoru směrem ke koncové čáře tak, aby je hráč v horním postavení viděl.

D) Dopravit míč do vnitřního prostoru – vnikání driblingem nebo přihrávkou.

E) Uvolňovat se do vnitřního prostoru úniky bez míče, a to hlavně ze slabé strany a nejlépe do prostoru mezi jednotlivými zónami.

F) Vázat pozornost obrany driblingem ve vnějším prostoru pro vytvoření lepšího úhlu přihrávky nebo zakončení střelbou.

G) Využívat doskakování, zejména ze slabé strany.

H) Využívat clonění pro hráče s míčem i mezi hráči bez míče.

I) Zaujmout takové základní útočné rozestavení, kterým obsadíme prázdná místa v zónové obraně

